

Múzeum rusínskej kultúry v Prešove pozýva na unikátnu výstavu Dubayovci - Anna a jej deti

Múzeum rusínskej kultúry v Prešove pripravuje výstavu Dubayovci – Anna a jej deti. Prešovčania si môžu pozrieť tvorbu rodiny Dubayovcov, ktorá významne ovplyvnila kultúrnospoločenský život na Slovensku. Otvorenie výstavy sa uskutoční 4.6.2021 (piatok) o 16.00 hod. v priestoroch múzea na Masarykovej ulici 20, v Prešove. Koncept výstavy zahŕňa výber z tvorby Michala a Oresta Dubayových, najstaršieho a najmladšieho zo siedmich súrodencov, ale aj osobné veci a ocenenia všetkých siedmich súrodencov, a tiež artefakty a publikácie z tvorby ich detí a vnukov a vnučiek. Výstava sa uskutoční pod záštitou primátorky mesta Prešov Andrey Turčanovej. Michal Dubay (1910-1993) bol talentovaný maliar, ktorý zohral v Prešove významnú kultúrotvornú úlohu. Podieľal sa tu na zakladaní vedeckej knižnice (pôsobil aj ako jej riaditeľ), Ukrajinského národného divadla (dnes Divadlo Alexandra Duchnoviča), Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku, pracoval v oblasti ochrany pamiatok, ako pedagóg, redaktor, publicista, kultúrny pracovník. Orest Dubay (1919 – 2005) bol pokrokový grafik, úspešný maliar, sochár, ilustrátor, popredný pedagóg, rektor VŠVU a národný umelec ČSSR, pozoruhodná tvorivá osobnosť a vzácna ľudská bytosť. Rozhodujúcou mierou sa zaslúžil o rozvoj slovenského výtvarného umenia a školstva 20. storočia. Tieto dve najvýraznejšie postavy rodiny Dubayových do istej miery zatienili význam ostatných členov rodiny. Výstava DUBAYOVCI – Anna a jej deti v SNM-MRK v Prešove je však venovaná celej rodine Dubayovcov, od zakladateľov, Dezidera a Anny až po ich vnukov a pravnukov. Na výstave bude predstavený rodostrom rodiny Dubayových, ako aj prínos v spoločenskom živote Slovenska všetkých siedmich detí a niektorých vnukov a pravnukov manželov Dezidera Dubaya a Anny Dubayovej, rodenej Kaliňákovej. Dezider a Anna Dubayovi sa stali rodičmi siedmich detí v Hačave, v okrese Rožňava a vo Veľkej Poláne, bývalej rusínskej obci v okrese Snina. Michala (1910), Dezidera (1911) Pavla (1913), Marty (1914), Ladislava (1916), Anny (1918) a Oresta (1919). Otec Dezider, gréckokatolícky kňaz, odišiel do zámoria v roku 1920 a vrátil sa, keď mal Orest 16 rokov. Dezider posielal svojej manželke Anne peniaze, ktoré mala využívať najmä na kúpu pozemkov. Anna napriek povereniu manžela peniaze použila na zaplatenie vysokoškolských štúdií pre všetky svoje deti. Táto investícia do budúcnosti detí sa po rokoch ukázala ako najmúdrejšie rozhodnutie. Väčšina detí dosiala v dospelom živote výnimočné výsledky – okrem Michala a Oresta - syn Ladislav sa zaslúžil o rozvoj Ústavu lekárskej mikrobiológie v Košiciach, a to v oblasti medicínskeho vzdelávania a vedecko-výskumnej činnosti ako profesor medicínskych vied a dekan LF UPJŠ. Maliarsky talent zdedili synovia Oresta, Pavla, ale aj niektorí ich vnuci a vnučky. Viaceré vnučky sa stali produktívnymi vysokoškolskými učiteľkami s bohatou publikačnou činnosťou. Autorkou výstavy je Ľuba Kráľová, riaditeľka Múzea rusínskej kultúry v Prešove, kurátorkou výstavy je Daniela Kapáľová. Prešovčania si výstavu Dubayovci - Anna a jej deti v Múzeu rusínskej kultúry v Prešove môžu pozrieť až do 4. októbra 2021. Viac informácií nájdete na webových stránkach www.snm.sk, www.snm.sk/mrk